

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจและสังคมในทุก ๆ มิติ โดยเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนชุมชนและธุรกิจ เข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ ตลาด และบริการต่าง ๆ ในรูปแบบใหม่ และเกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศได้คล่องตัวยิ่งขึ้น สำหรับประเทศไทยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประชากรและภาคธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วิธีการในการดำเนินการทางธุรกิจ และการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายของรัฐต่อประชาชน โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558) จากการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยโดย Internet World Stats พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 20,100,000 คน และในปีพุทธศักราช 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 38,000,000 คน โดยกลุ่มคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในประเทศไทยอยู่ในช่วง อายุ 15-25 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดอยู่ที่ 54.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การใช้งานสื่ออินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการใช้งานบนสื่อสังคมออนไลน์ โซเชียลมีเดีย (Social Media) คิดเป็นร้อยละ 96.1 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2557) ซึ่งเป็นสื่ออินเทอร์เน็ตที่มี อิทธิพลสูง เนื่องด้วยมีการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก และมีการสร้างส่วนร่วมกับผู้ใช้งานให้มีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) อินสตาแกรม (Instagram) ทวิตเตอร์ (Twitter) ยูทูบ (Youtube) เป็นต้น (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2560)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลกระทบทางทั้งด้านบวกและด้านลบโดยผลกระทบด้านบวกเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะช่วยส่งเสริมความสะดวกสบาย ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการค้า การค้า วิจัย และทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร สร้างความบันเทิงในทุกเพศทุกวัยนอกจากนี้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันยังมีราคาถูกใช้งานง่ายทำให้ผู้ใช้ทั่วไปสามารถเป็นเจ้าของได้ ส่วนผลกระทบทางด้านลบเกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น 1) ลดปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้เกิดความสะดวกสบายทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ลดน้อยลงและทำให้เกิดโรคติดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพตามมา (วีระชัย อินทรอนันต์ และคณะ, 2559) 2) เพิ่มช่องทางในการก่ออาชญากรรมการแสวงหาผลประโยชน์อย่างผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งความผิดที่กระทำขึ้นต่อปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคล ทำให้เกิดการเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำร้ายร่างกายหรือจิตใจโดยตรงหรือทางอ้อมโดยใช้เครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ จนกลายเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เช่น การเจาะระบบเครือข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์ สื่อลามกอนาจารเด็กและการล่อลวงเด็ก ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะนำไปสู่การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ (กลุ่มพันธมิตรธุรกิจซอฟต์แวร์ ปีเอสเอ, 2560)

การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) การกระทำผิดเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ หมายความว่า การกระทำ ความผิดเกี่ยวกับอุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ 2) การกระทำผิดเกี่ยวกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด บรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย และ 3) การกระทำผิดเกี่ยวกับข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา ชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

การติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น (พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, 2550)

การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มขยายวงกว้างและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง, 2559) จะเห็นได้จากข่าวในหน้าหนังสือที่ปรากฏอยู่บ่อยครั้งว่า มีผู้นำเอาความรู้ความสามารถและคุณสมบัติของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตไปใช้ในทางมิชอบจนทำให้เกิดความเสียหายชื่อเสียง หรือถึงแก่ชีวิต เพียงพอได้รับประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งทำความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวผู้เสียหายจนทำให้สังคมเดือนร้อนอยู่เป็นระยะ ในการป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในหลายประเทศได้มีมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการฉ้อโกงและการละเมิดคอมพิวเตอร์ ค.ศ.1986 (The Computer Fraud and Abuse Act 1986) (Criminal Defense Issues NACLD,2560) ประเทศอังกฤษ มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการแกะหรือถอดคอมพิวเตอร์ (Guidance on Computer Misuse Act 1990) (Legislation, 2017) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลของประเทศอังกฤษ 1998 (Data Protection Act 1998) (Legislation, 2017) เป็นต้น สำหรับประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550 เป็นฉบับแรก โดยมี 30 มาตรา มีมาตราที่สำคัญดังนี้ มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีการป้องกันโดยมิชอบ มาตรา 9 การเปลี่ยนแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ มาตรา 14 เผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม มาตรา 16 การติดต่อภาพผู้อื่น และทำให้เสียหาย (ถ้าสุจริต หรือไม่เสียหาย ไม่มีความผิด) เป็นต้น และในปี พ.ศ.2560 ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 ร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมี 21 มาตรา โดยมีการยกเลิกบางมาตราที่ล้าสมัย และเพิ่มเนื้อหาบางมาตราเพื่อให้ครอบคลุมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เช่น 1) แก้ไขร่างมาตรา 11 กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ สแปม (Spam) แก่ผู้รับโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย นั้นเป็นความผิด และให้รัฐมนตรีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนดเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการส่ง ลักษณะและปริมาณของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ว่าอย่างไรจึงเป็นลักษณะของความเดือนร้อนรำคาญ และปัจจุบันพบว่า บางครั้งการส่ง สแปม (Spam) นั้น บางครั้ง

มักมีการฝังชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์หรือซั้วร้าย มัลแวร์ (Malware) มายังผู้รับด้วย เป็นต้น

2) เพิ่มเติมร่างมาตรา 13 กำหนดเกี่ยวกับการใช้ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นทางโดยเฉพาะเพื่อไปใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ เช่น ชุดคำสั่งที่ตั้งใจทำขึ้นมาเพื่อใช้เจาะระบบผู้อื่น เป็นต้น ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น(สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ องค์การมหาชน, 2560)

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และมีผลบังคับใช้แล้ว ก็ยังพบว่าปัญหาทางด้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มที่จะมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นทุกปี (ศูนย์ข้อมูลกฎหมายและคดีเสรีภาพ iLaw, 2017) โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้ใช้งานที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงคือ กลุ่มคนที่อยู่ในช่วงอายุ 15-25 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนนักศึกษาที่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์โดยมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตดังนี้ 1) ทำงาน 2) สืบค้นข้อมูล 3) ส่งอีเมล 4) เพื่อความบันเทิง 5) เล่นเกมส์ 6) ทำธุรกิจออนไลน์และ 7) ติดต่อสื่อสารผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค(ณัฐพร จันทร์หอม และคณะ, 2555) ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มักเรียนนักศึกษาปฏิบัติอยู่เป็นประจำในเวลาเรียน ในขณะที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยรวมของนักเรียน นักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (กฤษณะ จันทร์ดี และคณะ, 2557) จึงทำให้มีโอกาสจะเกิดการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และมีโอกาสตกเป็นเหยื่อการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้ (เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์, 2554) การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มีทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา การกระทำความผิดโดยเจตนา คือ การที่ได้ทำผิดโดยรู้สึกในสิ่งที่ทำลงไปและในการทำนั้นผู้ทำความผิดก็หวังผลที่ได้จากการทำนั้น หรือ ถ้ารู้ว่าทำไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น เช่น กดแชร์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การกระทำความผิดโดยไม่เจตนา คือ การกระทำที่ผู้กระทำตั้งใจทำเพื่อให้เกิดผลอย่างหนึ่ง แต่ผลเกิดขึ้นมากกว่าที่ตั้งใจไว้(ศุภาสลธิ์ ยิ้มดวง, 2560) ดังนั้นควรมีการศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายให้กับประชาชนในช่วงวัย 15-25 ปี โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาที่เป็นผู้มีความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มอื่น

วิทยาลัยเทคนิคนครพนมเป็นสถานศึกษาที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีนักเรียนนักศึกษาที่มีอายุ 15-20 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โดยปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคนครพนมได้ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายโดยสอนในรายวิชากฎหมายทั่วไป

เกี่ยวกับอาชีพ รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่ก็ยังเป็นเพียงบทหนึ่งใน รายวิชาที่มีการเรียน การสอนไม่ลึกซึ้งและวิทยาลัยเทคนิคนครพนมไม่มีการส่งเสริม การ รับรู้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นจาก นักศึกษา จำนวน 20 คน พบว่านักเรียนนักศึกษา มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยไม่รู้ตัว เช่น การนำรูปจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการตกแต่งภาพ ตัดต่อ งานด้านกราฟิก การ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและไม่อ้างอิงที่มาของข้อมูล การใช้ชื่อผู้ใช้ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับ อนุญาต การตัดต่อภาพผู้อื่นทำให้เกิดความอับอาย การสวมรอยผู้อื่นเพื่อทำให้ผู้อื่นได้รับ ได้รับความเสียหายหรืออับอาย การเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ในกรณีการ ตัดต่อภาพผู้อื่นทำให้เกิดความ อับอายหมายถึง นักเรียน นักศึกษาลี้มทำการออกจาก ระบบสื่อสังคมออนไลน์ โซเชียลมีเดีย (Social Media) และมีนักเรียน นักศึกษา คนอื่นมาใช้งานต่อ เมื่อเห็นว่านักเรียนคนก่อนลี้มทำการออกจากระบบสื่อสังคมออนไลน์ โซเชียลมีเดีย (Social Media) จึงเกิดการสวมรอยใช้งานต่อและทำการโพสต์ข้อความลามก ตัดต่อรูปของนักเรียน นักศึกษาคนที่ลี้มทำการออกจากระบบ และเผยแพร่ในนามนักเรียน นักศึกษาคนที่ลี้มทำการออกจากระบบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน นักศึกษาที่เป็น เจ้าของชื่อผู้ใช้งานนั้นเป็นต้น และยังพบว่าในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเลยประกอบกับในการจัดการเรียนการสอนใน แต่ละรายวิชา ครู อาจารย์ มีการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียน นักศึกษาสืบค้น ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดทำรายงานในแต่ละรายวิชาที่ ครู อาจารย์ จัดการเรียนการสอนทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ปัญหาเหล่านี้อาจจะยังไม่ ถึงกับเป็นคดีความทางกฎหมายแต่ก็มีโอกาสพัฒนาการเป็นคดีความทางกฎหมายได้

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจหาวิธีที่จะส่งเสริมการรับรู้ กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการรับรู้ กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรณีศึกษานักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค นครพนม เพื่อให้ทราบระดับความรู้และพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษาวินิจฉัยเทคนิคนครพนม ที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 และจะเป็นประโยชน์แก่ หน่วยงาน อาจารย์ และนักศึกษา ที่จะใช้เป็นแนวทางในการควบคุม ดูแล ป้องกัน ไม่ให้ เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และส่งเสริมให้มีการใช้งานคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เป็นอย่างไร
3. แนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม
3. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เพื่อให้ได้ความรู้มากยิ่งขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

การรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมที่มีสถานะภาพต่างกันแตกต่างกันความสำคัญของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้แนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ศึกษาการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย
 - 1.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560
 2. ด้านประชากร ศึกษาจากนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เฉพาะศูนย์ในเมืองนครพนม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม จำนวน 1,266 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม จำนวน 305 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 3.1.1 ปัจจัย
 - 1) ระดับการศึกษา
 - 2) เพศ
 - 3) สาขาวิชา
 - 4) ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์
 - 5) ประสบการณ์การใช้มือถือ

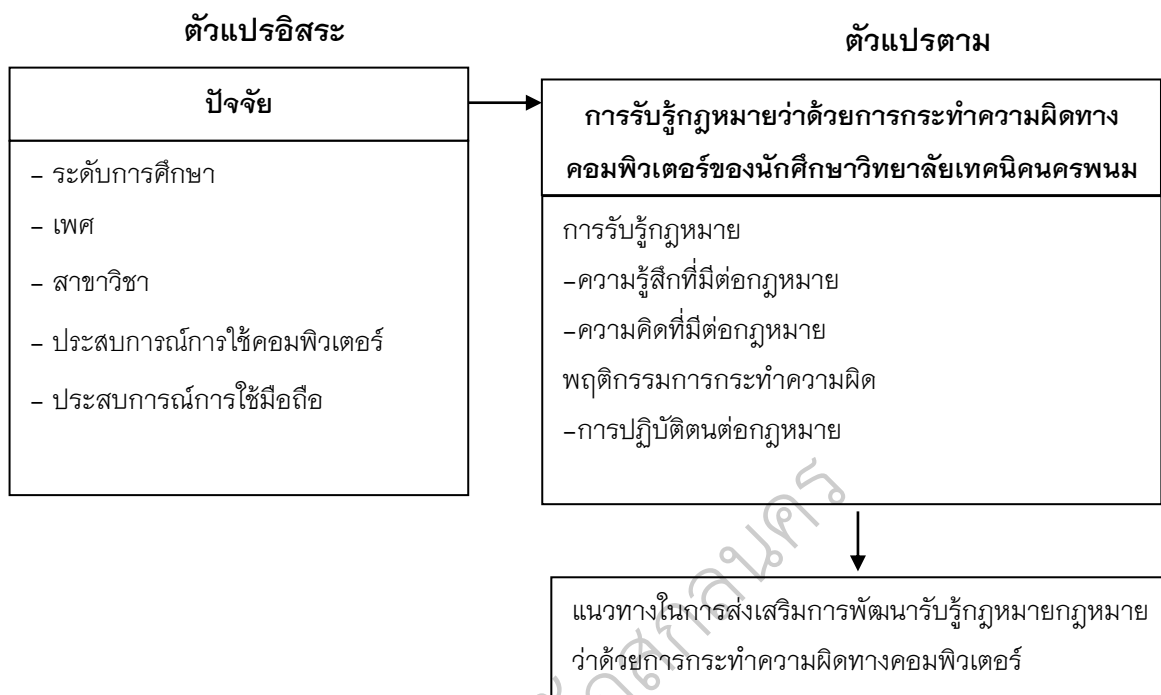
3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์
ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม

- 1) ความรู้สึกที่มีต่อกฎหมาย
- 2) ความคิดที่มีต่อกฎหมาย
- 3) การปฏิบัติตนต่อกฎหมาย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษาการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ความรู้สึกที่มีต่อกฎหมาย และ 2) ความคิดที่มีต่อกฎหมาย และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตนต่อกฎหมาย โดยจำแนกตามมาตราที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช่ 13 มาตรา ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีปัจจัยที่ใช้ในการวิจัย 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ระดับการศึกษา 2) เพศ 3) ประเภทวิชา 4) ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ และ 5) ประสบการณ์การใช้โทรศัพท์มือถือ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาจำนวน 305 คน ได้มาโดยการวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การหาแนวทางการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ หาโดยการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) โดยกำหนดประเด็นคำถามเพื่อหาแนวทาง 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นด้านการรับรู้กฎหมาย 2) ประเด็นด้านพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นิยามศัพท์ ไว้ดังนี้

1. กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ หมายถึง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560
2. การรับรู้กฎหมาย หมายถึง ทฤษฎี หรือแนวความคิดที่มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง กฎหมายที่มีอยู่ในสังคมหนึ่ง ว่ามีความเกี่ยวข้อง หรือเชื่อมโยงอย่างไรกับบุคคลที่อยู่ในสังคมที่มีกฎหมายนั้นๆ อยู่โดยศึกษาว่าประชาชนเหล่านั้นมีการรับรู้ มีความรู้สึก ความคิดอย่างไรเกี่ยวกับกฎหมาย การประพฤติปฏิบัติตนในความเป็นจริงมีความสอดคล้องกับกฎหมาย หรือกฎหมายได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร รวมถึงมุมมองในการมองกฎหมายว่ามีอยู่อย่างไร
3. นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม หมายถึง นักเรียนและนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เฉพาะศูนย์ในเมืองภาคปกติ